

# Drepturile copiilor, pe înțelesul lor

Ediție ilustrată și comentată de copii





# **Drepturile copiilor, pe înțelesul lor**

**Ediție ilustrată și comentată de copii**

**Versiune prescurtată și adaptată  
de Anca Nedelcu și Crina Moșneagu**





## Cuvânt introductiv

Acet volum se adresează în primul rând copiilor dar și profesorilor, putând fi, prin abordarea interactivă, un instrument util pentru predarea la clasă și învățarea problematicii drepturilor copilului.

Ediția de față a fost realizată pe baza Convenției Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copiilor, în cadrul proiectului "Și fetele române merg la școală!", finanțat de Unicef și de Centrul Educația 2000+.

Textul oficial al Convenției, adoptat la 20 noiembrie 1989, cuprinde 54 de articole, dar broșura reprezintă o variantă prescurtată și adaptată, grupând numai 38 dintre ele, reformulate pentru a fi înțelese cu ușurință de către copii.

Este o ediție în care copiii au luat cuvântul exercitându-și astfel dreptul la opinie menționat în textul Convenției. Este, de asemenea, o ediție care invită la dialog, copiii care o citesc fiind încurajați să își exprime propriile lor păreri în legătură cu drepturile pe care le au.

Nu în ultimul rând, este o ediție care ne oferă nouă, profesorilor, adulților, oamenilor mari, posibilitatea să ne cunoaștem mai bine copiii atât la clasă cât și în afara ei, să le respectăm punctul de vedere și să îi îndrumăm acolo unde și cât este nevoie.

Și, cel mai important, sperăm că este o lectură plăcută și deloc anevoieasă pentru toți cei care au curiozitatea să deschidă paginile acestei broșuri!

## ARTICOLUL 1

Copil înseamnă orice ființă umană sub vârsta de 18 ani.

Copilul este persoana care are vîrstă pînă la 18 ani, ~~vîrstă~~, care el devine major. Eu cred că un copil se caracterizează ca mai bine prin puritate, gingărie, inocență. Copilul reprezintă mitoul iomenirii. El trebuie să fie educat de pînă la vîrstă de 7 ani de aceea există expresia „Bei zepte ani de acasă”.

Constantin Angeles  
CS 2 Vîlcea



Desen de Elena Nuta

## ARTICOLUL 2

Drepturile tuturor copiilor trebuie respectate, indiferent de rasa, etnia sau naționalitatea fiecăruia, de culoarea pielii, de limba vorbită, de religia practicată, indiferent dacă sunt fete sau băieți. Copiii trebuie să fie protejați împotriva oricărei forme de discriminare.



Desen de Iulia Dvorski

### Părerea copiilor

Ce înseamnă să fii discriminat?  
Ai întâlnit un asemenea caz?

---

---

---

---

## ARTICOLELE 3, 4, 5

Toate acțiunile care privesc copiii trebuie să ia în calcul interesele superioare ale acestora.

Unul din interesele mele maiore este acela de a învăța foarte bine. Pentru interesul meu cā, corespunde și cu interesele altor copii ambicioși care vor să ajungă, în viitoră o persoană respectabilă. Cred că atunci când voi ajunge o persoană respectabilă mă vor putea mândri cu acest lucru care a început printre-un interes... dom întă. Să fol ca mină și să vorbești mândri și alți copii care au același interes. Cred că cei deosebiți mei se vor putea mândri cu mine.

Florin Marian

### Părerea copiilor

Care este interesul tău major? Crezi că este respectat?

---

---

---

---

---

---

Statul trebuie să se angajeze să pună în practică drepturile copiilor, dar și să respecte responsabilitățile, drepturile și îndatoririle ce revin părintilor, sau altor membri ai familiei în sensul susținerii unei dezvoltări corespunzătoare a fiecărui copil.

Eu consider că la moi în teză statul apără drepturile copiilor.

Tentru că în toată lumea există un  
împărtășirea și gratuit.

Tu acoperăt comunitatea la drepturile copiilor.

Tu organizati care apără drepturile copiilor.

Ex: Organizatia Usturilor Unite pentru Ajutorarea Copiilor.

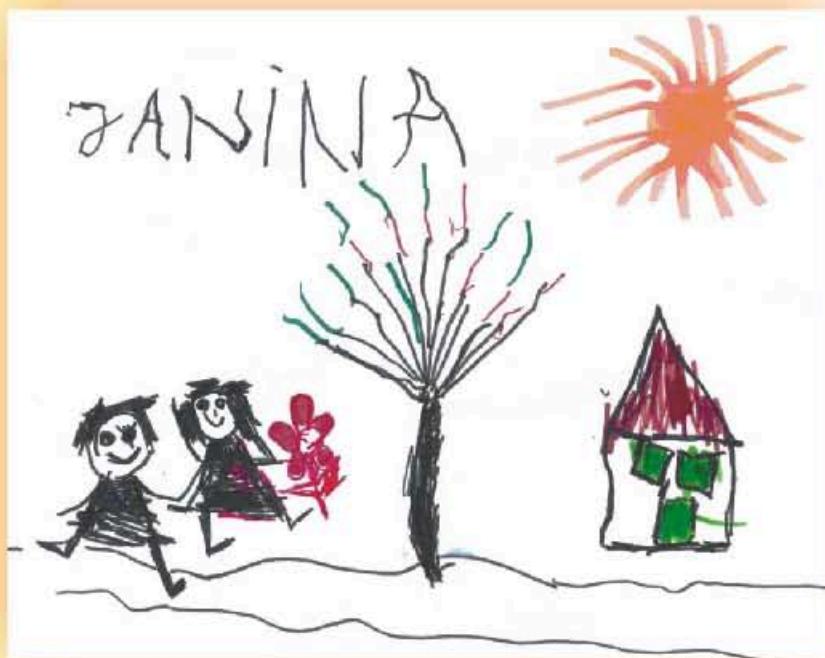
Momole Octavian  
clasa a VII-a

Eu cred că oamenii care conduc țara trebuie să ne apere drepturile și să își ajute pe părinții noștri să ne crească și să ne trimită la școală.

Elena, cls. a VI-a B

## ARTICOLUL 6

Orice copil are dreptul la viață, supraviețuire și dezvoltare.



Desen de Janina Nedelcu

### Părerea copiilor

Ce înseamnă pentru tine "dreptul la dezvoltare"?

---

---

---

---

---

## ARTICOLELE 7, 8

Orice copil are dreptul la un nume, la o naționalitate, are dreptul, în măsura posibilității, să-și cunoască părinții și să fie îngrijit de aceștia.

Copiii au dreptul să-și păstreze identitatea, inclusiv cetățenia, numele și relațiile familiale.



Desen de Diana Nica

Numele meu este Ana și nu am cunoscut până acum un copil care să nu aibă nume. Pe toti ne cheamă într-o fel și părinții sunt cei care ne aleg numele, iar dacă ne naștem în România înseamnă că suntem români. Ne avem ce să facem ca să nu mai fim români și nici nu putem să ne schimbăm numele decât atunci când ne mărităm și numai dacă vrem.

Ana, clasa a 5-a B

## ARTICOLELE 9, 10, 11, 18

Părinții sau, după caz, reprezentanții săi legali sunt principalii responsabili de creșterea și dezvoltarea copilului. De aceea, nici un copil nu trebuie să fie separat de părinții săi împotriva voinței acestora.



### Părerea copiilor

Cum crezi că ar fi viața ta fără părinți?

---

---

---

---

---

---



În anumite cazuri, cum ar fi, de exemplu, cazul copiilor maltratați sau neglijați de părinți, statul poate decide separarea copilului de familie. Acest lucru se face numai în interesul copiilor.

Copilul care a fost separat de părinții săi are dreptul de a-i vedea regulat. De asemenea, copiii și părinții au dreptul de a părăsi orice țară pentru a fi împreună.

## Părerea copiilor

Ce înseamnă să fii maltratat?

---

---

---

---

---

---

---

## ARTICOLELE 12, 13, 14, 15

Copilul capabil de discernământ are dreptul de a-și exprima liber opinia asupra oricărei probleme care îl privește. Copiii au dreptul de a se informa, de a fi ascultați.

Orice copil are dreptul la libertatea de a gândi, de a avea o religie, de a participa la întunirile pașnice care nu încalcă drepturile celorlalți.

Am dreptul să merg la școală și să învăț lucruri noi, să spun ceea ce gândesc, să fie ascultat și să nu îmbracamă chiar dacă sunt doar un copil. Să copiii au părțile lor !

Bogdan, clasa a VI-a

## ARTICOLUL 16

Orice copil are dreptul la protejarea vieții personale, a familiei, a domiciliului ori a corespondenței.

Dacă sunt în pericol am dreptul să fiu spălat, să fiu căutat, să fiu întreținut și să nu fiu lăsat să mă întorc acasă!

Silvia

cl. a VII-a G

## ARTICOLUL 17

Copiii au dreptul la informație și la a găsi în presă sau în cărți materiale folositoare și educative. Nevoile copiilor care vorbesc o limbă minoritară trebuie respectate. Ei trebuie să aibă acces la educație și la materiale informative în limba lor.



Desen de Iulia Dvorski

## ARTICOLELE 19, 34, 36, 37, 39

Copiii trebuie protejați împotriva oricăror forme de exploatare, împotriva violenței, abuzului, abandonului și a altor tratamente dăunătoare.



Desen de Laura Gabriela Spataru

Copiii nu trebuie să fie abuzați sexual sau forțați la activități sexuale ilegale. Nici un copil nu trebuie să fie supus la tortură, la pedepse sau la tratamente crude, inumane sau degradante. Copiii nu trebuie privați de libertate în mod ilegal sau arbitrar.

Copiii nu trebuie să fie trimisi la muncă, vândute, torturați sau violați. Copiii trebuie protejați de orice menire să le facă vreo rău!

George, clasa V-a A

## ARTICOLELE 20, 21

Copilul care este, temporar ori permanent, separat de părinți are dreptul la protecție și asistență specială din partea statului. Dacă nu are familie, un copil poate fi plasat într-o instituție specială sau adoptat. Aceste acțiuni trebuie făcute în interesul copiilor.

blocada părinții să îl ia să se despartă pentru că nu se mai iubesc suficient de mult ca să locuiască împreună. Dar dragostea pentru copilul lor e ocazie, iar statul va decide cum e cel mai bine ca cei doi să colaboreze astfel încât copilul lor să nu duce lîngă de nimic. Ești tu dreptul să spui cu cine vor să locuiască.

Emilia  
clasa a V-a B

## Părerea copiilor

Cum crezi tu că statul protejează interesele copiilor? Dă un exemplu!

---

---

---

---

---

---

---

---

## ARTICOLUL 23

Copiii cu nevoi fizice și mentale speciale au dreptul la îngrijiri medicale adecvate; de asemenea au dreptul la educație, la dezvoltare, la activități recreative, la integrare socială și pregătire pentru ocuparea unui loc de muncă.

Da am întâlnit copii cu și prieteni cu nevoi speciale.

Copii handicapați au dreptul de îngrijire, educație și înștiințare speciale, menite să îi ajute să realizeze maximum de autonomie posibilă și să îi conduce pe la viață deplină și activă în societate.  
Unii dintre copii cu nevoi speciale, adulții sunt obligați să împărtășească.

Stoeni, Robert.

Rosa-a - VII - B.

## Părerea copiilor

Tu cunoști vreun copil cu nevoi speciale?  
Cum îl ajuți?

---

---

---

---

---

## ARTICOLUL 24

Copiii trebuie să li se asigure condiții pentru a se bucura de cea mai bună stare de sănătate posibilă și de a beneficia de servicii medicale și de recuperare. Părintii lor vor fi informați despre avantajele alăptării, ale igienei și curățeniei mediului înconjurător, despre modalitățile de prevenire a accidentelor și a practicilor dăunătoare sănătății copiilor.



Desen de Iuliu Duorski

“Eu am dreptul să primeșc ajutor dacă sunt bolnav și să fie îngrijit pînă mă fac tine!”  
Nico, cl. a V-a D

## ARTICOLELE 28, 29

Copiii au dreptul la o educație de calitate care să le asigure egalitatea de șanse și dezvoltarea personalității lor. Ei au dreptul la învățământ primar obligatoriu și gratuit, la asigurarea accesului la liceu și facultate, la servicii de informare și orientare școlară și profesională.



Eu cred că dreptul meu la educație este respectat pentru că am condiții de învățat.

Valeurile pe care trebuie să mă insusesc prin educație sunt acele valori de zi respectă pe cei mai învățăți decât mine, de a ajunge ceva în viață, de a-mi însuși respectul față de părinți și de ceilalți care îmi pot fi exemplu.

Rotaru Nicoletă Mădălina

Clasa a VII-a

Disciplina școlară va fi aplicată luând în calcul demnitatea și toate drepturile copilului ca ființă umană. De asemenea, copiii vor fi încurajați să meargă cu regularitate la școală, să nu lipsească sau să părăsească școala.

### Bile drepturi ale copilului la școală

Dreptul copilului la școală este de a învăța de a lucru și să facă în colegiu și de a-și consulta profesorii. Trebuie să-i sporesc pe profesori să le trebuiască să aleze primăvara, să nu spargă ghemul și să nu se pună în pericole pe bânci. Copilul trebuie să fie ordonat la școală și să nu facă prostii la ore. Copilul trebuie să mânânce somnitoare prin clasa, să le trebuiască să aibă hârtiile prin clasă. Trebuie să respecte tot ce îi se spune.

Dinu  
Mihai  
Catalin

Scara Nr. 11 Proiect

## Părerea copiilor

Care este pentru tine deosebirea dintre drepturi și obligații? Analizează din acest punct de vedere textul de mai sus.

---

---

---

---

---

Orice copil va fi educat în spiritul respectului față de părinții săi, față de limba sa, de identitatea și valorile sale culturale, față de valorile naționale ale țării în care acesta locuiește, ale țării în care s-a născut, precum și față de civilizații diferite de a sa.

Acesta va fi pregătit să se integreze într-o societate în care să existe înțelegere, pace, toleranță, egalitate între sexe și prietenie între popoare și grupuri etnice, naționale și religioase.



Desen de Iuliu Dvorski

## Părerea copiilor

Ce înseamnă pentru tine să fii tolerant?

---

---

---

---

---

## **ARTICOLUL 30**

Copilul care are altă etnie, religie, vorbește altă limbă decât majoritatea are dreptul la viață culturală proprie, are dreptul să își declare apartenența religioasă și să practice propria religie. Are, de asemenea, dreptul de a folosi limba proprie.



## **ARTICOLUL 31**

Dreptul copilului la odihnă și la vacanță, la activități recreative proprii vîrstei sale trebuie respectat. Acestea trebuie să i se pună la dispoziție mijloacele adecvate de petrecere a timpului liber și de desfășurare a activităților recreative, artistice și culturale.

## ARTICOLUL 32

Copilul nu trebuie să fie constrâns la vreo muncă dăunătoare, care să-i compromită educația, sănătatea sau dezvoltarea.



Desen de Iulia Dvorski

Eu cred că noi trebuie întâi să  
întâi să mergem la școală și să  
învățăm și abia după aceea să  
mergem să munçim. Pentru copii  
școala este munca !

Bogdan, clasa V-a C

## **ARTICOLUL 33**

Măsuri speciale vor fi luate pentru a feri copiii de droguri. Copiii nu trebuie implicați în producerea și distribuția acestor substanțe.

Vînză o zi în care despre război, arme și droguri să citești numai în cărțile de istorie. Nu în ziare!

## **ARTICOLUL 35**

Răpirea, vânzarea și traficul de copii în orice scop și sub orice formă trebuie împiedicate.

Copilul nu este o marfă!  
Copilul este sufletul tău!  
Tu îți vei și sufletul?

## **ARTICOLUL 38**

Copiii care nu au împlinit vîrstă de 15 ani nu pot fi implicați direct în conflicte armate.

Nu uități că lumea pe care  
vai, cu mari, să construhi  
astăzi este lumea în care  
noi va trebui să trăim mâine!

## Pagina autorilor

Prezentul material este elaborat în cadrul Proiectului "Și fetele române merg la școală", cofinanțat de Centrul Educația 2000+ și Unicef.

Adaptarea articolelor din Convenția Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copiilor a fost realizată de Anca Nedelcu și de Crina Moșneagu.

La realizarea acestei ediții au contribuit, de asemenea, cu mintea, talentul dar mai ales cu sufletul.

Iuliu Claudiu Dvorski, 11 ani  
Janina Nedelcu, 5 ani,  
Diana Nica, 7 ani  
Elena Nuță, 7 ani  
Marian Florescu, 13 ani  
Angela Constantin, 13 ani  
Octavian Manole, 12 ani  
Robert Stanci, 12 ani  
Nicoleta Mădălină Rotaru, 12 ani  
Ana Predescu, 11 ani  
Cătălin Florin Dinu, 12 ani  
Lorena Dumitru, 9 ani  
Alexandru Dumitru, 10 ani  
Bianca Amzaru, 7 ani  
Laura Gabriela Spătaru, 8 ani  
Elena Dragomir, 12 ani  
Ana Spătaru, 11 ani  
Bogdan Oprea, 12 ani





Lucrare realizată și multiplicată în 600 de exemplare cu sprijinul financiar al Reprezentanței UNICEF în România cu fonduri oferite prin Global Thematic Fund on Girls Education.